

JUSTITISMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 29. februar 2012
Kontor: Det Internationale Kon-
tor
Sagsbeh: Steffen Dysted Mattsson
Sagsnr.: 2012-0030-0582
Dok.: 335720

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 421 (Alm. del), som Folketin-
gets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 26. januar 2012.

Morten Bødskov

/

Anders Herping Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 421 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”I forhold til den europæiske konvention om overførsel af Domfældte bedes ministeren redegøre for, hvor langt Danmark er med implementeringen af de nye regler vedrørende mulighederne for at sende kriminelle EU-borgere til afsoning i deres hjemland. Ministeren bedes i forlængelse heraf give sin vurdering af, hvornår de nye regler kan forventes implementeret i resten af EU.”

Svar:

1. Rammeafgørelsen af 27. november 2008 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraffe eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union (2008/909/RIA) indeholder regler, som forventes at gøre det nemmere at overføre EU-borgere, der er dømt i Danmark, til afsoning i deres hjemland.

Reglerne i rammeafgørelsen bygger bl.a. på reglerne i Europarådets konvention af 21. marts 1983 om overførelse af domfældte og i tillægsprotokollen hertil af 18. december 1997, og det fremgår af rammeafgørelsen, at den fra den 5. december 2011 træder i stedet for de relevante bestemmelser i bl.a. disse konventioner, når der er tale om forhold mellem EU's medlemsstater indbyrdes.

2. Rammeafgørelsen indebærer, at en EU-medlemsstat (udstedelsesstaten) ved at fremsende en standardattest og den relevante dom, som idømmer sanktionen, kan anmode myndighederne i en anden EU-medlemsstat (fuldbyrdesstaten) om at anerkende dommen og overtage fuldbyrdelsen af sanktionen. Det kan i den forbindelse eventuelt være nødvendigt at foretage supplerende høringer mv. mellem de pågældende medlemsstaters kompetente myndigheder.

En EU-medlemsstat, som i medfør af rammeafgørelsen anmodes om at anerkende dommen og overtage fuldbyrdelsen, vil – til forskel fra retstilstanden efter de ovennævnte Europarådskonventioner – som udgangspunkt være forpligtet hertil, når der er tale om en dom vedrørende egne statsborgere, som bor på medlemsstatens område, eller som vil blive udvist dertil som følge af dommen. Pligten gælder uafhængigt af, om den domfældte har givet sit samtykke til overførelsen.

En medlemsstat vil kun kunne nægte at overtage fuldbyrdelsen, hvis der foreligger bestemte grunde til at afslå dette. Afslag vil f.eks. kunne komme på tale, hvis den idømte sanktion ikke kan fuldbyrdes på grund af reglerne om forældelse, eller hvis sanktionen vedrører en person under den kriminelle lavalder.

Fuldbyrdelse af sanktionen vil ligeledes kunne afslås, hvis anmodningen om fuldbyrdelse i den anden EU-medlemsstat først fremsættes på et tidspunkt, hvor den domfældte mangler at afsone mindre end seks måneder af den idømte straf.

Det betyder, at det – på samme måde som efter de nævnte konventioner fra Europarådet – også efter rammeafgørelsen vil være vanskeligt at få overført personer, som kun er idømt en korterevarende frihedsstraf, inden det tidspunkt, hvor de efter de gældende regler vil kunne prøveløslades (eventuelt i forbindelse med gennemførelsen af en dom til udvisning), når der herudover tages højde for, at der ofte vil skulle ske fradrag for perioder med varetægtsfængsling.

3. Fristen for gennemførelse af rammeafgørelsens bestemmelser i medlemsstaternes nationale lovgivninger var den 5. december 2011.

For Danmarks vedkommende er der med lov nr. 347 af 14. maj 2008 om ændring af lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union, lov om udlevering af lovovertrædere og lov om Det Centrale Dna-profil-register gennemført de lovændringer, der er nødvendige for at opfylde rammeafgørelsen. De relevante lovændringer blev ved justitsministerens bekendtgørelse nr. 1044 af 3. november 2011 sat i kraft den 5. december 2011.

Det bemærkes, at der gælder særlige regler i forhold til overførsel af domfældte imellem de nordiske lande. De nærmere regler herom er fastsat i lov nr. 214 af 31. maj 1963 om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf mv. med senere ændringer (den nordiske straffuldbyrdelseslov).

4. Om implementeringen af rammeafgørelsen i de øvrige EU-lande kan oplyses følgende:

Rammeafgørelsen om overførelse af domfældte er endnu ikke gennemført i alle EU-medlemsstater. Ifølge de foreliggende oplysninger har alene nog-

le få medlemsstater foruden Danmark på nuværende tidspunkt gennemført rammeafgørelsen i deres nationale lovgivning.

Det forventes, at størstedelen af medlemsstaterne vil have implementeret rammeafgørelsen ved udgangen af 2012, men det må på baggrund af de foreliggende oplysninger forudses, at der også efter dette tidspunkt vil være enkelte medlemsstater, som fortsat mangler at gennemføre rammeafgørelsens bestemmelser i deres nationale lovgivning. F.eks. er det fra tysk side tilkendegivet, at man først forventer at have implementeret rammeafgørelsen fuldt ud i løbet af 2013.

Særligt for så vidt angår Polen hedder det i rammeafgørelsens præambel, at denne medlemsstat har brug for mere tid end de øvrige medlemsstater til at tackle de praktiske og materielle konsekvenser af overførslen af statsborgere, der er dømt i andre medlemsstater. Rammeafgørelsen indeholder på den baggrund en udtrykkelig undtagelsesbestemmelse, som indebærer, at rammeafgørelsen først fuldt ud finder anvendelse for så vidt angår Polen med hensyn til domme, der er afsagt efter den 5. december 2016, medmindre Polen selv erklærer ikke længere at ville benytte sig af denne undtagelse.

Herudover har Polen – ligesom en række andre medlemsstater – erklæret fortsat at ville anvende de retsakter om overførelse af domfældte, der gjaldt inden den 5. december 2011, i tilfælde, hvor den endelige dom, der pålægger sanktionen, er afsagt før en nærmere bestemt dato, der er anført i den pågældende erklæring. Denne dato må dog ikke ligge på et senere tidspunkt end den 5. december 2011.

5. Overførelse af domfældte udgør en vigtig del af det internationale strafferetlige samarbejde, og rammeafgørelsen herom må således på længere sigt forventes at få stor praktisk betydning for det strafferetlige samarbejde i EU.

Det fremgår bl.a. af den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 422 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, at der er et antal indsatte i danske fængsler og arresthuse, der er statsborgere i en anden EU-medlemsstat. Det fremgår endvidere af den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 423 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, at der i 2011 var 568 personer, som blev løsladt med en dom til udvisning, og at der pr. 6. februar 2012 var 206 indsatte, der var dømt til udvisning ved løsladelsen. Det er på den baggrund vurderingen, at der (i videre omfang end efter de hidtil gældende regler) –

vil være et antal domfældte i danske fængsler og arresthuse, der vil kunne overføres til afsoning i hjemlandet i medfør af reglerne i rammeafgørelsen – navnlig når rammeafgørelsen er implementeret i samtlige medlemsstater.

For at medvirke til at sikre en effektiv gennemførelse og anvendelse af rammeafgørelsen i praksis satte det danske EU-formandskab emnet på dagsordenen for det uformelle rådsmøde (Retlige og Indre Anliggender) i København den 26. og 27. januar 2012. På mødet blev det bl.a. drøftet, hvorvidt der kunne peges på yderligere tiltag, som kunne medvirke til at sikre medlemsstaternes effektive gennemførelse af rammeafgørelsen, jf. det vedlagte ”Discussion paper”.